

ZBOROVANJE NA ZELENI TRATI.

Spisal Ivan Kranjskogorski. (Konec.)

Medtem pa je Lovro pisal na beli papir pritožbo na ministra. Težko mu je bilo pisati. Dolgo in dolgo je premišljeval, kaj in kako naj zapiše. Naposled se mu je vendar posrečilo, in spraval je skupaj celo pritožbo. Prebral jo je še enkrat in zdela se mu je prav dobra. Zato se ga je polotila samozavest. Prepričan je bil, da že veliko zna in bo kmalu dosti učen za poslanca. Saj zna pisati že pritožbe. Imenitno se mu je tudi zdelo, da bo zvedel o njegovi nesrečni domačiji minister in morda še cesar sam. Tudi shod bo imel in zborovanje ter bo govoril kot poslanec. Vsi ga bodo poslušali in se čudili njegovi modrosti. Pri vsej nesreči, ki ga je doletela, bo doživel vendar tudi nekaj lepega. Pokazal bo namreč svojo modrost pred svetom.

Boben je pel naprej, in na Zeleni trati se je zbralo celo gručevje otrok. Tam so gledali razvaline Lovrove domačije, in vsem je bilo hudo, ko so videli njegove objokane oči. Pomilovali so ga in izkušali tolažiti. On pa je javil z resnim obrazom in z moškim dostojanstvom, da se začne shod in zborovanje.

Otroci so umolknili, in Lovro je stopil na leseni čeber sredi trate. Zamahnil je z roko in začel govoriti o svoji nesreči. Na dolgo in široko je razlagal, kako je premišljeval o zboru in o ministrih. Medtem pa da se je pritihotapil sosedov kozel, ki ga vsi poznajo, ter mu je uničil domačijo. Kaj naj stori? Ves je obupan. Vendar pa mu je prišla še o pravem času dobra misel v glavo. Sklenil je, da stori ravnotako, kot so storili možje včeraj na svojem shodu. Ti so se pritožili na ministra zaradi škode, ki jim jo dela divjačina, in minister bo naredil take postave, da bo spet vse v redu.

„Dragi moji volivci,“ je nadaljeval Lovro, „tudi nam je storil sosedov kozel veliko škodo. Tudi mi se moramo pritožiti. Zato sem sklical zborovanje na Zeleni trati, dragi moji volivci, da se posvetujemo in pritožimo na ministra.“

„O — na ministra!“ so se začudili otroci. „O to je lepo! Le se pritožimo, le!“

„Pritožimo se! Ta kozel nam je storil že veliko hudega!“ Taki klíci so se čuli izmed otroške trume.

„Da, dragi moji volivci,“ je nadaljeval Lovro „na ministra se pritožimo in celo na cesarja! Prosim vas, dragi moji volivci, da vsak pove, če ima kako pritožbo proti sosedovemu kozlu. Roko naj dvigne in naj govori!“

In dvignila se je cela truma, da so se gibale roke po zraku nad glavami kot klasje pred vihro.

„Jaz, jaz! Jaz imam pritožbo!“ Vsak je hotel govoriti in tožiti sosedovega kozla. Zavladala je velika zmešnjava, nastal tak krik in vpitje, da drugdrugega niso razumeli. Lovro je nekaj časa molče gledal v ta hrup,

potem pa je povzdignil krepki glas in zahteval miru. Vsak posebe naj pove, kar mu leži na srcu! Stopi naj na čeber in naj govori!

In otroci so stopali drugzadrugim na vzvišeni prostor in so se pritoževali čez kozla. Tega da je podrl na tla, onemu je raztrgal srajco in ga hotel vreči ob zemljo, pa mu je še o pravem času odnesel pete. Zopet drugemu da je izbil pisker z mlekom vred iz rok, da se je razbil pisker in da se je razlilo mleko.

Tako so pripovedovali otroci in se pritoževali čez kozla. In ko so se vsi razvrstili, je spet Lovro stopil na čeber in je povzel besedo. Rekel je, da je čul in spoznal kozla krivega mnogih pregreh. Ne da se drugače pomagati ko — s pritožbo na ministra. To pritožbo da je že napravil, toda samo zase. Treba bo pristaviti še pritožbe in zahteve drugih. Zato naj počakajo nekoliko. Dva najmodrejša pa naj mu pomagata sestaviti še konec pritožbe na ministra. Vsedli so se najmodrejši in začeli misliti in ugibati, kako bi zapisali. Drugi otroci pa so se živo pogovarjali o ministrih in o kozlu, ki ga gotovo zadene občutna kazen. Oni pa bodo dobili odškodnino za škodo in za prestani strah.

Medtem pa je nestrpno stopical kozel po sosedovem dvorišču, ki je stalo prav zraven Zelene trate. Prav nič ni slutil, kakšna sodba se sklepa nad njegovo rogato glavo. Dolgčas mu je bilo, ker ni dobil ničesar, s čemer bi se kratkočasil. Maček, ki ga je tako rad podil, mu je ušel na visoko streho in se grel tam v gorkih solnčnih žarkih. Psička ni bilo doma, da bi ga zjezil in spravil do togotnega lajanja. Tudi kokoši so mu vse zbežale z dvorišča. Zato je stopical samega dolgčasa nestrpno okrog. Ko pa začuje otroško vpitje tik za ograjo na Zeleni trati, priskaklja k plotu in gleda skozi špranjo, kaj se pravzaprav godi tam, da je tako živo. Vidi celo trumo otrok, ki kriče in skačejo semtertja. Misli si: Tu bi bilo zame, tu bi si lahko privoščil nekaj kratkega časa! Hitro se obrne in skoči k zaprti lesi. Kima in kima z bradato in z rogato glavo ter premišljuje, kako bi jo odprl.

Lovro pa je izgotovil medtem s svojimi pomočniki celo pritožbo. Stopil je na čeber ter to naznanil zbranim otrokom. Vsak, kdor že zna pisati, — je rekel — se mora podpisati na to pritožbo. Kdor pa pisati ne zna, naj naredi samo križ. Minister bo že vedel, kdo ga je napravil.

„Sedaj pa, dragi moji volivci,“ je nadaljeval, „vam bom prebral pritožbo, ki jo pošljemo na ministra“.

Med otroki je zavladalo veselje in nastal je hrup.

„Prosim, dragi moji volivci, mir! Pritožba se glasi takole:

Slavni minister!

Kozel mekeče, ovca bekeče; ovca uboga kozel pa neče. Kozel poskoči na Lovrovo domačijo in poruši celo domačijo. Lovro se joče in milo prosi ministra in cesarja pomoči in podpore.

Slavni minister! Kozel mekeče, ovca bekeče; kozel otroke po tleh pomeče, jim piskre pobije in mleko razlije. Otroci prosijo odškodnine za strah in bolečine. Nad kozla naj pošlje minister en cel bataljon, ker kozel je res hud kajon! Naj ga ministrova mati speče in še podpisanim pošlje eno kreče!“

Ko Lovro prebere to pritožbo, nastane velikansko veselje med otroki. Skakali so po Zeleni trati ter kričali, da je šlo vse skozi ušesa.

„U juhuj! Prav je, dobro je! Na ministra, na ministra! Odškodnino bomo dobili in kreče. Juhuj!“

V tem pa je odprl kozel leso s sosedovega dvorišča ter se prikazal pri vhodu na Zeleno trato. Debelo je gledal vriskajočo množico in kimal z bradato glavo ter si oblizoval usta. Ni pa vedel, kakšna sodba je bila izrečena zoper njega.

Lovro še enkrat stopi na leseni čeber. Rad bi bil izpregovoril še enkrat. Zdel se je sam sebi imeniten; kajti otroci so mu ploskali in vpili: „Živio, Lovro, živio naš Lovro!“

Prerivali so se okrog njega, in nastala je cela gñječa. Lovro pa je dvignil roko in mahal z njo po zraku ter kričal na vse grlo:

„Dragi moji volivci! Odškodnino hočemo, odškodnino! Kje je pravica! O pridi, pravica!“

Komaj pa je izgovoril zadnje besede, že je pokimal kozel in se zaletel vanj z vso močjo ter ga podrl med otroke . . .

Nastal je krik in vik ter neznosna zmešnjava. Bežali so otroci drug-čez drugega. Padali so in klicali na pomoč. Tudi Lovro se je dvignil, da zbeži, pa kozel ga spet podere na tla in ga tišči z rogato glavo ob zemljo. Že je mislil Lovro, da je prišla njegova zadnja ura. V strahu in žalosti začne miło jokati in klicati na pomoč. Slednjič se mu vendar posreči zbežati. Priteče k drugim pred Groševo hišo, kjer so otroci jokaje pravili Groševemu očetu, kaj se je zgodilo. Bil je Lovro ves upehan in preplašen.

Sosedov kozel pa se je ponosno razkoračil na Zeleni trati. Ozrl se je okrog in nikjer ni videl več nikogar. Z nogami je teptal beli listek, na katerem je bila napisana pritožba proti njemu. Vso je poteptal in raztrgal. Potem pa se je še enkrat ozrl okrog, zadovoljno pokimal z bradato glavo in sam odšel nazaj na sosedovo dvorišče.

Oče pa niso milovali Lovreta. Okregali so ga, zakaj ne zapre lese na Zeleno trato. Če bi bil storil to, bi kozel ne bil mogel razdreti njegove domačije. Sam je kriv; on ima pamet, kozel pa ne.

„In tisto zborovanje?“ so se razhudili oče. „Še enkrat kaj takega, pa bova imela midva zborovanje, in takrat ti ne bo dobro!“

Otroci so se potuhnjeno razšli. Pozabili so na pritožbo, na ministra in na odškodnino. Lovro pa se je zaprl na Zeleno trato in se stisnil v senco k sosedovemu plotu. Tam je premišljal, kaj naj stori. Proč so bile zlate sanje o ministrih in o poslancih. Nič več ni maral za pritožbo, ki je ležala razstrgana na Zeleni trati. Premišljeval je samo, kako bi postavil iznova svojo domačijo.

Ko je tako mislil ves žalosten in objokan za sosedovim plotom, pa je pomolil kozel glavo skozi ograjo, pokimal mu je in porogljivo zameketal:

„Mek, mek!“

